Published and distributed under permit (No. 731), authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Jersey City, Jersey City, New Jersey. — By order of the President, A. S. BURLESON, Postmaster General.

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ | РІК XXIX. | Число 305. | Джерзи Сіті, Н. Дж., субота, 31. грудня, 1921. | VOL. XXIX. | No. 305. | Jersey City, N. J., Saturday, December 31, 1921. | THREE CENTS

СКЛАДАЙТЕ ПОЗИЧКУ НАЦІОНАЛЬНОЇ ОБОРОНИ ДЛЯ ЗДОБУТТЯ І ЗАКРІПЛЕННЯ НЕЗАЛЕЖНОСТИ ГАЛИЦЬКОЇ ДЕРЖАВИ

КОНФЕРЕНЦІЯ ДЕБАТУЄ СПРАВУ СУБМАРИН

ВАШІНГТОН, 29. грудня. — Скінчивши невдачно свої зусилля обмежити розміри фльот підводних лодок, вашінгтонська конференція для обмеження зоружень почала дебату над пропозицією американського делеґата Рута унормувати вживанне підводних суден в час війни.

Засіданне конференції почав секретар Гюз пропозицією почати дебату наперед над першою частиною внесення Рута, себто тою, де повтаряється загально досі признані засади межинародного права про вживание підводних лодок у війні. Тут треба передусім згадати постанову (на яку свого часу була згодилася також Німеччина) що підводна лодка не сміє затоплювати торговельного корабля, поки його не зревідує та перенесе на безпечне місце його залогу.

ДЕРЖАВИ ГОДЯТЬСЯ НА ВНЕСЕННЄ РУТА В ЗАСАДІ.

Представник Анґлії, Балфур, згодився зі сею засадою. Французький адмірал Де Бон осуджував таке уживанне підводних лодок, якого допускалася у війні Німеччина, але радив внесенне Гюза переслати до комісії правників та вистилізувати наново. В тім самім дусі промовляв італійський сенатор Шанцер. Таку саму заяву зложив Японець Ганіґара. По промові загроничних представників внескодавець Рут поясняв своє внесенне та промовляв за його повним приняттєм без відсилання до якогось комітету юристів (правників). В тім самім дусі промовляли також другі американські делеґати: сенатори Лодж та Андервуд.

ПОЛАГОДЖЕННЄ ПЕРШОЇ ЧАСТИНИ РЕЗОЛЮЦІЇ.

Англійський представник Балфур радив почати дискусію над кождою точкою резолюції Рута. Він радив конференції видати дійсно, як се пропонував Рут, загальну заяву щодо підводних лодок.

Коли з тим згодилися другі делеґати, секретар Гюз предложив текст першої части резолюції, котра малаби звучати: „Підписані держави признають практичну неможливість вживання субмарин як нищителів торговлі без нарушення умов, загально признаних цивілізованими народами для охорони життя невтральних та не беручих участи у війні людий, а щоби така заборона була загально признана всіми народами світа як частина їх законів, вони згоджуються на таку заборону і завзивають другі держави приступити до сьої заборони". На внесенне Балфура конференція приняла поправку до другої частини сьої резолюції; в тій поправці держави заявляють, що вони хочуть бути зобовязаними такими правилами і завзивають другі держави приступити до сьої заборони.

На тім замкнено дискусію над першою частиною внесення Рута і відложено дебату над другою частиною до завтра.

СЕНАТОР НАЗИВАЄ КОНФЕРЕНЦІЮ НЕВДАЧОЮ.

ВАШІНГТОН, 29. грудня. — Сенатор Кінґ з Юта назвав вашінґтонську конференцію для зменчення морських зоружень невдачою.

В своїй заяві сенатор вичислив цілий ряд невдач конференції. Конференція не потрафила: обмежити морські зброєння; обмежити вповні будуванне великих кораблів; обмежити будову воздушних кораблів; обмежити фабрикацію та вживанне отрійного газу; обмежити перегони в будованню малих кораблів та підводних лодок.

Одиноким здобутком конференції є угода чотирох держав в справі посілостий на Тихому Океані, але зі становища Злучених Держав, на думку сенатора Кінґа, се є ніякі здобутки.

СЛІДСТВО НАД БЕЗРОБІТТЄМ В ПРОМИСЛІ МЯГКОГО ВУГЛЯ.

ВАШІНГТОН, 29. грудня. — Секретар торговлі Гувер подав до публичного відома, що уряд установить в короткім часі спеціяльну комісію для розслідження сезонового безробіття в углевім промислі. Установлення такої комісії домагалася конференція для безробіття, що відбулася кілька тижнів тому назад у Вашінґтоні. Комісія буде мала за заданне розслідити, чому продукція мягкого вугля відбувається доривочно, а не постійно. Слідство правдоподібно потреває кілька неділь, а кошта слідства будуть старатися стягнути з майнерів. Кошта будуть виносити від 6 до 7 тисяч долярів.

Рівночасно Гувер подав до відома, що англійський уголь починає приходити до Злучених Держав в щораз більшій скількости. Він підозріває англійські фірми, що вони продають вугіль понизше коштів продукції, щоби в той спосіб загорнути ринок і відбити собі втрати пізнійше.

БОЛЬШЕВИЦЬКИЙ АГЕНТ ЇДЕ ДО АМЕРИКИ.

ВАШІНГТОН, 29. грудня. — Секретар торговлі Гувер подав до відома, що американський уряд дав дозвіл на приїзд до Злучених Держав большевицькому агентови, котрий має наглядати над виданнем 10 міліонів долярів царського уряду на закупно збіжа для помочі голодуючим в совєтській Росії. Американський Ратунковий Комітет замовив уже чотири кораблі для перевозу збіжа. Хто має бути представником совєтів, сього покищо ще не знати. Американський уряд виразно заявив, що він впускає большевицького представника виключно для ціли сконтрольовання купна збіжа.

ПОЛЬСЬКІ „РИЦЕРЖИ" НАПУДИЛИСЯ ПАКУНКА

Нюйорський консулят від української демонстрації в неділю видить все подвійно, коли, діставши якийсь пакунок в понеділок рано, зараз закликав поліцію і попросив її отворити сей пакунок, бо заходить обава, що се бомба, вислана Українцями. Самому конзулеви видалося підозрілим, що з пакунка виставили не шпаґати, як се відай звичайно буває з польськими пакунками, але дроти. На його алярмуючі заклики в консуляті зявився голова поліційного відділу для розсліду бомб. і забрав мнимі бомби до поліційного ляборатора. Коли отворено „бомбу", показалося, що се не бомба, а якісь ноти польського ржонду, які Поляки з Провіденс, Ровд Айленд та Дітройт, Мишиґен, вислали до конзуля.

Коли поліція прийшла до конзуля по бомби, він заявив, що перед конзулятом була демонстрація українських радикалів чи большевиків. Польський конзуль, не маючи иньчої відповіди на українське пикетованне, хотів пришити йому латку, що се большевики роблять демонстрацію, дарма що власне большевики показали себе найкращими приятелями сих власне польських панів з конзуляту, коли пробували розбити українське віче в Ню Йорку, уладжене для протесту проти польського наїзду Східної Галичини. В тій самій цілі була зроблена провокація з бомбою. Обчислене се було на застрашенне американської публичної опінії та зверненне її проти слушних домагань українського народа, гнетеного ляцькими наїзниками. Щастє, що Ню Йорк не лежить в Польщі і що нюйорська поліція не львівська і не находить всего того, що їм прикажуть конзулі.

ВІДГУКИ ПОЖАРУ ТЕАТРУ В НЮ ГЕЙВЕН.

Судовий лікар скінчив своє слідство в справі пожару театру в Ню Гейвен, в стейті Конетикат, підчас котрого погибло кільканайцятеро людий, богато було попарених. В своїм звіті, котрий обіймає 18.000 слів, а котрий власне зложено в суді і оголошено публично, коронер заявляє, що причиною пожару було злочинне занедбанне своїх обовязків зі сторони міського будівельного інспектора, менажера театру та президента театральної корпорації в Конетикат. Сього кримінального занедбання допустилися вони передусім в той спосіб, що дозволили зарядови театру палити кадило на сцені. Від сього кадила займилися легкі опони на сцені, а за тим пожар обняв цілий театр. Всі обжаловані мають бути поставлені перед суд.

СТРАШНА ТРАГЕДІЯ В РОДИНІ УКРАЇНЦЯ.

В місті Рочестер, стейт Ню Йорк, случилася дня 20. грудня страшна родинна траґедія, в котрій кривавим героєм виступив галицький Українець Юрко Бойко. Коли його пасербиця та пасерб пішли до міста, він напав з револьвером на свою жену і трома вистрілами з нього, виміреними в її голову з невеликої відлеглости, поклав її трупом на місци. Опісля, бачучи наслідки свого вчинку, приложив собі револьвер до висків і пустив собі кулю в лоб, вбиваючи себе відразу.

Тіла погибших відкрила їх мала семилітна внука, котра спала в хаті з дволітною сестрою. Збудившися може від гуку вистрілів, дівчина стала кликати бабку, а не докликавшися, вийшла на двір шукати її. На подвірю побачила вона лежачі не далеко від себе тіла свого діда та бабки, з котрих свіжих ран ще била ключем кров. Перелякана дівчина вбралася, загорнула дитину і побігла до свого стрийка, котрий мешкає яких 300 кроків звідти. Застала вдома лише стрийну, і її сказала, що батько та мати неживі. Стрийна побігла до дому Юрка Бойка і там переконалася, що дитина сказала правду.

Кажуть, що причиною страшного вчинку Бойка були непомірковані ревниці за жену; його заздрість мала починатися ще 25 літ тому назад, коли він женився зі своєю жінкою в селі Настащині. Ревниці мали нарешті підорвати його умові сили так, що він став просто божевільним на тій точці.

ПОСВЯТА ЗА ДИТИНУ.

На 135-ій вулиці в Ню Йорку жив 70-літний старець Чарлс Реймонд відомий всім своїм сусідам на кілька вулиць довкруги з привязання до свого півтоналітного внука. Кождого дня бачили прохожі дідуся, як пхав перед собою візочок з дитиною, розмавляючи з лепетливим внуком. Видно було, що малий хлопчина не любить нічийого товариства більше, як товариство дідугана.

У вівторок сполудня дідусь віддав своє життє за малого внука. Ідучи з внуком на прохід, він побачив важкий тяговий автомобіль, що гнав повним розгоном на нього. Старик пробував скрутити в бік і уникнути трок. Але візник, як се часто в такий случаях буває, стратив притомність і повернув віз в ту саму сторону, в котру старець повернув візок з дитиною. В одну мить старикови стало ясно, що зударенне з возом неминуче. Він міг ще відскочити на бік і вратуватися перед колесами воза. Але в тім випадку дитина булаби пожила смерти, бо час, котрий лишився старикови, був такий короткий, що вратувати і себе і дитину було неможливо. Дідусь рішився без вагання. Він всею своєю силою друлив візок з дитиною перед себе так, що візок вилетів на противний хідник вулиці, де він задержався. На се він потратив весь час, який міг зужити на ратуванне власного життя. Тяжкий трок звалився всім тягаром на старого діда. Шофер надармо силкувався задержати дужий віз. Богато людий бачило випадок і підбігло витягати діда зпід воза. Він лежав без памяти. Колеса воза перейшли через його голову та тіло. Поклакано шпитальну поміч, але лікар ствердив такі тяжкі внутрішні ушкодження та розколення черепа, що про виздоровлення й мови не може бути. Свідки покликали родичів дитини, щоби пішли забрати хлопчика домів, бо дідусь не може уже сього зробити.

НЕБУВАЛИЙ РАБУНОК.

До поліційного уряду в Оклагома Сити, в стейті Оклагома, увійшов колисьтут незнаний мущина, представився як інспектор почт, Мр. Віліємс, і просив поліційного урядника, що має нагляд над відтисками пушок палців злочинців (при помочи котрих пізнають злочинців), щоби він показав йому фляшку, на котрі найдено відтиски палців, як поліція догадувалася, одного злочинця, вмішаного в недавний рабунок почтового воза на зелізничім поїзді коло Едмонда, в стейті Оклагома. Не підозріваючи ніякого підступу, почтовий урядник вволив його волю. Незнакомий став оглядати фляшку, і розмавляючи з поліційним урядником, попросив його чемно закуритися собі від нього циґаретку. Поліційний урядник взяв і став курити. Потягнувся два-три шлюжки, він став умлівати. Перед обімлінням, він ще тямить, як бачив незнакомого, як потягнув відбитки відтисків палців, кажучи: „Ну, сим разом я тебе дістав в свої руки". По якійсь хвилі полісмени найшли урядника лежачого без памяти на землі. Прикликано лікарів, і їм аж по двох годинах тяжкої праці вдалося привернути його до притомности. Лікарі кажуть що циґаретка мусіла бути намочена в нікотині або якійсь иньчій отруї. По незнакомім і слід загинув. Поліційне слідство проти розбишак потерпіло великий удар, бо без відтисків палців буде поліції трудно докінчити слідство.

ЧИСЛЕННІСТЬ ВІЙСК ФРАНЦІЇ.

Б. В. доносить із Парижу: Згідно оголошеному тут звітові парляментської комісії по військовим справам, кількість військ Франції, як у Европі, так і в кольоніях складає на 1. січня 1922. р. — 820.000 чол. Після розпуска першого контингенту рекрутів 1920. р. скількість армії буде виносити 640.000 чол., а після призиву першої половини рекрутів 1922. р. під баґнетом буде — 777.000.

ПОВІДОМЛЕННЄ.

Сим подається до загального відома, що Екзекутива У. Н. Союза, в увзгляднению численних домагань урядників відділових, з огляду на усталений звичай по відділах У. Н. Союза, в цій порі року принимати нових членів до організації за зменшену ціну вступного, ухвалила, що в місяцях СІЧНИ і ЛЮТІМ 1922 року буде приниматися НОВИХ ЧЛЕНІВ ДО У. Н. СОЮЗА ЗА ОПЛАТОЮ ТІЛЬКО 50 ЦЕНТІВ, ВСТУПНОГО.

ЗА ЕКЗЕКУТИВУ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗА:

ІВАН КАШТАНЮК, гол. рекорд. секретар.

Дано в Джерзи, Сіти, Н. Дж. 28 грудня 1921 р.

В УКРАЇНСЬКІЙ ГАЛИЧИНІ ПІД ОБУХОМ ЛЯЦЬКОГО НАЇЗНИКА

ПОЛЬЩА З РЕВОЛЬВЕРАМИ НАПАДАЄ НА УКРАЇНСЬКУ ПРИВАТНУ ШКОЛУ У ЛЬВОВІ.

БЕРЛІН, 16. грудня. (Вл. кор. „Свободи"). — Дня 10. грудня львівська поліція вдерлася в школу ім. Шевченка при вул. Мохнацького, де відбувалися курси вищої освіти, уладжені товариством „Взаїмна поміч учительства", зголошені свого часу до поліції й дозволені нею.

З витягненими револьверами і командою: „Ренци до ґури!" — поліціянти увійшли на чолі з комісарами да саль; переглянули особисті документи і шукали за кимсь чи за чимсь небезпечним.

Такасама ревізія відбулася й в „Академічнім Домі" при ул. Супінського.

У звязку з цими ревізіями арештовано студентів О. Коберського, Г. Карпа, З. Фіка та інших, кількох студенток і учительку Білобрам. Арештованих одведено на поліцію при ул. Яховича.

Слідуючого дня переведено цілий ряд ревізій по українських домах, між ін. у проф. д-ра Кирила Студинського, д-ра Крипякевича, проф. д-ра Ф. Колесси, д-ра І. Брика й у багато студентів.

Чотири кляси в школі при ул. Мохнацького і дві в ґімназії С. С. Василіянок, де відбувались виклади, замкнено й опечатано.

ОСТРИЙ ВИСТУП АНГЛІЙСЬКОЇ ПРЕСИ ПРОТИ ФРАНЦІЇ.

ЛОНДОН, 30. грудня. — Англійська преса різко виступає проти Франції з приводу її домагань великого числа підморських лодок.

Часописі називають виступ Франції ворожим проти Англії.

Дневник Дейлі Експрес пише, що Французи не навчились нічого, а забули усе.

ФРАНЦІЯ ХОЧЕ БІЛЬШОЇ ПІДВОДНОЇ ФЛЬОТИ.

ПАРИЖ, 30. грудня. — Французька преса підпирає становище премієра Бріяна у справі признання більшого числа підводних лодок для Франції.

Часописі пишуть, що було би глупотою зі сторони Франції обмежувати число підводних лодок.

ЗАМКНЕННЄ ВЕЛИКОГО ІТАЛІЙСЬКОГО БАНКУ.

РИМ, 30. грудня. — Тутешній банк „Банка Італіяна ді Сконто" здержала виплати вкладників і замкнула свої бюра.

Причиною замкнення банку є його страти в бизнесових підприємствах. Вкладок було в банку на 11 міліонів долярів.

АҐІТАЦІЯ ЗА НОВОЮ ХІНСЬКОЮ КОНСТИТУЦІЄЮ.

ПЕКІНҐ, столиця Китаю, 30. грудня. — Ґенерал Чанґ, котрий є военним ґубернатором Манджурії, веде аґітацію за вибором нового правительства, котре подбало би про нову хінську конституцію, яка причинилась би до єдности держави і до заведення порядку.

МОРДАЛЕВИЧ У ЛЬВОВІ.

БЕРЛІН, 14. грудня. (Вл. кор. „Свободи"). — До Львова прибув відомий отаман українських повстанців Мордалевич, який свого часу був змушений зложити зброю перед большевиками. „Перехід" Мордалевича на сторону радянської влади дав свого часу большевикам нагоду наробити великого галасу на тему: „Вачите, вони здаються!" Нинїж виявляється, що Мордалевич при першій нагоді втік до українських повстанців і перебрався закордон, подальше від своїх нових „однодумців". Газета „Вперед" скромненько називає це „певним розходженнем з тактикою радянської влади". Добре „розходженне" — аж до втечі закордон!

МАНІЯ ВЕЛИКОСТИ У ПІЛСУДСЬКОГО.

СКАНДАЛ У ПОЛЬСЬКІМ СОЙМІ.

БЕРЛІН, 16. грудня. (Вл. кор. „Свободи"). — Підчас фінансової дебати у варшавські соймі посол християнської робітничої партії Свіда виступив з нечувано острими випадами проти Пілсудського.

„Нашого начальника держави, — аксзав Свіда, — обгортає ТУМАН ЕГОЇЗМУ І МАНІЇ ВЕЛИКОСТИ. Він ставить собі за життя памятники, як, напр., у Перемишлі, де він на постамент колишнього памятника Франца-Иосифа звелів поставити свою власну голову, або в Ніжаві, або в Кельцах, причім у келецького епископа повибивано вікна. Треба йому сказати: Пане, ви хорі на манію великости; ви скінчите прогресивним паралїжем. Ідьте до Женевського озера; там вже сидять 22 коронованi голови; ви будете двайцять третьою, некоронованою!"

Ця промова викликала незвичайне заворушенне в соймі. Пілсудський, довідавшись про скандал, звелів негайно подати собі стенограму промови Свіди.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893.
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 8, 1879.
Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES:		ПЕРЕДПЛАТА	
Three cents the copy.		Поодиноке число три центи.	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	$ 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign ond Jersey City Rates.		В Джерзи Сіті і заграницею.	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$ 2.75

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.

Телефон „Свободи": 498 Montgomery. Тел. У. Н. Союза: 1838 Montgomery.

За оголошення редакція не відповідає.

З Канади належить висилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

Адреса: "SVOBODA", 83 GRAND STREET, JERSEY CITY, N. J.

ТОЙ ВМІЄ ЦІНИТИ ВОЛЮ, ХТО МАВ І СТРАТИВ.

У віденській часописі „Український Прапор" з 10. с. м. читаємо таку оповістку:

На заклик міжпартійного зїзду у Львові зложили СТАРШИНИ І СТРІЛЬЦІ ЗУНР. (Західної Української Народньої Республіки, значить, Галичини), ІНТЕРНОВАНІ В ТАБОРІ ФОҐАРАШ В РУМУНІЇ, яко національний податок слідуючі квоти: По 20 леїв: четар Мирон Заклинський, хор. Юліян Кушнірик, дес. Михайло Цьвік, стр. Василь Паливода, стр. Василь Корчалівський, стр. Михайло Борняк, дес. Іван Охримів, дес. Іван Щепанівський, стр. Осип Ницяпа, стр. Михайло Юськів, стр. Франц Людвіковський, стр. Осип Данилюк, стр. Дмитро Зварич, стр. Юрко Українець, стр. Гриць Трусь; 30 леїв: стр. Ілько Титенич; 15 леїв; Василь Олексин; 10 леїв: стр. Юрко Думас, — разом 355 леїв.

Гроші переказані на мої руки через банк у висоті 7,100 австр. корон переслав я до каси Українського Горожанського Комітету у Львові. — Др. Я. СЕЛЕЗІНКА.

* * *

Отак тямлять про рідний край ГАЛИЦЬКІ УКРАЇНСЬКІ ЖОВНІРИ, ті, що кров свою віддавали і життє жертвували за волю рідної землі. Вони за свою посвяту діждались тюрми в Румунії, приятельки заборчої Польщі. Там живуть гірким животінням вже два і пів року. Важка їх доля. Се доля вязнів безвинних. А всетаки ще любов до рідного краю у них не згасла! В найтяжших хвилях ще горить у них невгасимий огонь любови волі рідної землі. Для сеї волі вони давали життє, кров. Для сеї волі вони тепер терплять долю вязнів. І для сеї волі Галицької України вони віддають останні центи жебрачі.

Чому се так? Тому, бо той хто раз жив на волі; хто бачив її і відчував серцем і душею; хто віддавав для її оборони кров і життє, — той вміє її оцінити. Він став ВІЛЬНИМ УКРАЇНЦЕМ і в обороні української волі готовий на найбільші жертви. Вороги можуть його закути; кинути в підземні льохи; розпняти його, — а він таки не перестане бути вільним Українцем. Він усе ним буде і все буде жити длятого, аби всі Українці і їх край рідний були вільні.

Хто був вільний і стратив волю, той вміє її оцінити і для неї посвятитись. Але хто був рабом і рабства не позбувся, той не вміє оцінити волі свого народу ані для неї посвятитись.

Порівнайте сих вязнених третій рік галицьких українських жовнірів з тими ревунами українського походження в Америці, котрі кричать проти всякої української визвольної роботи і жертв на сю роботу. Вони, ті ревуни, були людьми невільними і такими й досі остались. ВОНИ НЕ БУЛИ ВІЛЬНИМИ УКРАЇНЦЯМИ, АЛЕ БУЛИ РАБАМИ І РАБАМИ ОСТАЛИСЬ. В них немає зрозуміння і почуття для визвольної геройської боротьби свого народу на рідній землі. Вони того не розуміють і не відчувають. Тому вони потрафлять нищити всю українську визвольну роботу, не зважаючи на те, що тим помагають ворогови.

Такі раби бували серед всіх поневолених народів. І вони приносили все тільки користь катам. Длятого нарід, котрий бореться за волю, передівсім повинен у себе дома зробити порядок та винищити рабів і рабство.

ПЕРЕД ВИРІШЕННЄМ СПРАВИ УКРАЇНСЬКОЇ ГАЛИЧИНИ.

Віденська часопись „Український Прапор" увиданню з 10. с. м. пише про теперішний стан східногалицької справи осьцо:

На підставі наших інформацій можемо сказати, що по конференції у Вашингтоні негайно мають приступити представники аліянтських великих держав до вирішування справи Східної Галичини. Даремно Польща намагається насильством вирішити державне становище українського народу галицької землі, трактуючи закований нарід ласкою фіктивної автономії, бо аліянтські великі держави застерігли собі право вирішувати се міжнародне питанне і те право вони обстоюють, не зрікаючися його на користь Польщі.

Щодо питання, як справа Галичини буде вирішена, що у всякім разі аліянтські великі держави не дадуть Полякам забрати Східну Галичину до влучення її в польську державу. Се добре знає сама Польща і відси йде той горячий поспіх у польській пропаґанді, щоби погрозою і просьбою заманити українських провідників до якоїсь польсько-української згоди на підкладі мнимої автономії та поставити аліянтські великі держави перед факт доконаний.

Але й се не вдасться Польщі, бо воно не стоїть в її силі. Проти неї стоїть нині незрушима скала волі українського народу галицької землі. Кождий Українець мусить розуміти, що тепер ставати йому до переговорів з Польщею значить — здаватись на ласку й неласку лютого ворога, коли є ще суд над ними. А хто пійшов би в той бік, то нічого і так не вдіє проти волі народу, а стане зрадником народньої справи.

Постава нашого народу супроти всяких безправств польської окупації, його протести проти впроваджування польських воєводів, його однодушний відпір проти польського спису населення, та його відкидування всіх „автономічних" проектів Польщі, — отсе прилюдні акти волі українського населення галицької землі, що не хоче Польщі але своєї питомої держави. І як він не подасться, то Польща не візьме його у своє ярмо, бо аліянтські великі держави слідять те все, що діється в нашому краю та щораз більше заінтересовуються визвольною боротьбою нашого народу. І чим більше послідовно й одноцілo видержуємо сей двобій, тим кориснійше вийде вирішенне нашого державного становища.

Ми не просимо ласки побідних держав, бо ми нічим не провинилися в нашій боротьбі за волю, але проти зорґанізованої Галицької Держави виступила Польща воєнним наступом, щоб заспокоїти свої заборчі змагання. Вона впроваджувала в блуд аліянтські великі держави небезпекою большевизму у Східній Галичині, щоб запанувати над українським народом в Галичині та своїм нелюдським окупаційним режімом тяжко провинилась проти культури, почуття права і справедливости. А до того — отсе діється в тій порі, коли самі народи мають рішати про свою долю.

Тому від побідних аліянтських держав жадаємо належного нам права в імя національної справедливости. Най нас розсудять перед лицем культурного світа! Перебули ми довге і страшне лихоліттє, — перебудемо ще недовгий час до побіди нашої правди.

ЗАКЛАДНИКИ.

Ляхи готуються до нової війни за Східну Галичину. — Арештовані українські діячі мають бути закладниками в польських руках. — Документ про польсько-українські відносини в Галичині.

(Від спеціяльного кореспондента „Свободи").

У цілім світі, де тільки присвячується хоч найменша увага східно-галицькій справі, напевне викликають велике здивованнє остані арештовання Українців у Львові та в цілій Галичині. Люде з нормальними змислами та з елементарним поняттєм про законність і право не можуть зрозуміти, як так у „демократичній републиці" арештовуються люде, які не зробили ніякого злочину, яким нічого незаконного не можна закинути й яких кінець-кінцем доводиться випускати, щоб незабаром їх знов арештувати.

Так було поступлено з проф. Мих. Галущинським, д-ром Ст. Федаком і цілою низкою инших видатних українських діячів. Їх без всякої підстави арештували, протримали кілька тижнів у страшних польських вязницях, а потім випустили, бо не можна було нічого протизаконного їм закинути. Але багато инших українських діячів, як др. Василь Щурат, др. Лев Ганкевич, а в останніх днях др. Степан Баран, залишаються далі в арешті, хоч їм можна закинути не більше, ніж особам, яких вже звільнено, але яких кожного дня можуть знов арештувати.

Чужинцеві, вихованому на засадах пошановання чужої особи й чужої свободи, така нечувана політика покажеться незрозумілою й дикою. Та навіть українське громадянство, яке знає Поляків і польську вдачу здавна, не зовсім ясно здає собі справу з цими арештованнями. Який сенс вони мають і якими державно-політичними міркуваннями їх можна пояснити (не кажемо вже: оправдати)?

Поляки занадто добре знають, що **тероризувати** українське суспільство в Галичині вони цими арештованнями не зможуть. Занадто глибоке коріннє пустили серед українського народу почуття ненависти до польського панування й свідомости свого державного права на Галичину, щоб арештованнями тут можна було що-небудь подіяти. Вплинути цими арештованнями на закордонних галицько-українських діячів, щоб ті припинили свою антипольську акцію, — така надія була-б проявом політичного дитинства. Навпаки, кожен зрозуміє, що подібні акти безправности й насильства можуть тільки розпалити ненависть до Поляків і дати провідникам антипольської акції нову зброю в їх боротьбі за визволенню краю зпід польського ярма.

Яку-ж мету переслідує польська влада цими арештованнями? Відповідь на це питанне знаходимо в тім довірочнім звіті, з якого я вже мав нагоду подати один невеличкий витяг у кореспонденції „Факти". Там було, між иншим, сказано: „в багатьох місцевостях Галичини **взято закладників** і пороблено арешти". От у цих двох підкреслених словах і криється розгадка незрозумілих ані з загальнолюдського, ані з українського погляду арештовань.

Поляки готуються до нової збройної війни з Українцями за Східну Галичину, і в очікуванні тої війни вони орештовують видатнійших українських діячів, щоб мати в своїх руках закладників. Не в тім, розуміється, сила, що проф. Василь Щурат стояв на чолі вільних українських університетських курсів: бо що-ж то за злочин такий страшний! І не в тім сила, що др. Степан аБран, вносячи до суду рекурс проти закриття „Укр. Вістника" й „Батьківщини", вжив притім більш чи менш гострих висловів. Де-ж таки чувано, щоб присяжного адвоката арештовували за які-небудь вислови в офіціяльнім письмі!

А сила в тім, що і проф. Василь Щурат, і др. Сепан Баран, і проф. Мих. Галущинський, і др. Лев Ганкевич, і др. Степан Федак, і редактор Мих. Струтинський — то все чільні провідники українського суспільства в Галичині. Не треба, щоб вони зробили який-небудь злочин: злочином є самий факт їх істнування. Ляхи залюбки запакували би до вязниці й кого-небудь з українських політичних діячів, що перебувають закордоном, прим. д-ра Костя Левицького, д-ра Евгена Левицького, посла Синґалевича. Та до цих осіб їм засьс руки закороткі! От вони й хапають тих, хто має нещастє й не абияку горожанську мужність жити під їх владою.

Що це так, а не инакше, що арештовання переводяться виключно для того, щоб мати в своїх руках українських закладників на випадок війни за Східну Галичину, — це добре видно з того самого звіту, який вже тут згадувався. Читача не повинно дивувати, що я не називаю джерела, з якого цей звіт походить. Нині в Европі (та напевне і в Америці) настали такі часи, що по-за лаштунками політичними, дипльоматичними й журналістичними відбувається багато такого, що лише при щасливій нагоді може випливти на денне світло. Коли-ж така щаслива нагода трапляється, то не треба дуже дошукуватись, що воно й звідки. Досить того, що відомости певні.

Отже що каже наш довірочний документ у цій справі?

„В останніх часах, — читаємо там, — особливо велику тривогу як в урядових колах, так і в широкім громадянстві (розуміється: польськім) викликає загостреннє східно-галицького питання. Дуже серйозна антипольська опозиція в Галичині уявляє собою Дамоклів меч, який постійно висить над головою Великопольщі. Коли відкинути Львів, Перемишль та вузьку смугу щільно коло польського кордону, то решта Галичини уявляє собою одну очевидно-ворожe настроєну до Польщі масу...

Галичане (себ-то галицько-українські політичні провідники) заняли позицію, яка очевидячки загрожує Польщі. З огляду на те, що Поляки в Галичині не мають жадного ґрунту й що в своїх змаганнях до цілковитої незалежности Українці знаходять піддержку не тільки в Чехії, але навіть в Англії, становище приняло для Варшави дуже серйозний вигляд.

Провідники Галицького руху на чолі з Петрушевичем використали момент концентрації всіх польських інтересів на Шлеськім питанню, щоб порушити питанне незалежности Галичини. Проект знайшов дуже серйозне підтриманнє в анґлійських промислових колах, зацікавлених у тім, щоб Франція не захотіла цілком Бориславського нафтового району.

Вже в квітні 1921 р. переговори Петрушевича з анґлійським урядом приняли цілком конкретну форму, й на бажаннє Лондону проект про цілковиту автономію (самостійність?) було внесено на розгляд Найвисшої Ради. Та під час перебування польського міністра закордонних справ Сапіги в Парижі йому пощастило відсунути цю небезпеку. Разом з тим одначе выяснилось, що **задоволеннє польських претенсій у Горішнім Шлеску неминуче поведе за собою необхідність значних уступок у галицькім питанні.**

Послідовність і впертість, з якими національні галицькі ґрупи вже на протязі двох років підготовляють антипольський рух у Галичині, утворили для польської влади вельми поважну місцеву загрозу. **Хоч українського повстання Польща й не може сподіватись, бо для того українські партизанські сили будуть заслабі, проте робляться всі приготування, як для справжньої війни"** (далі повторюються ті подробиці про мобілізацію, поповненне жандармерії й про закладників, які я вже подав у статті „Факти").

Наведеного уривку вистачає, щоб показати, як уявляє собі **чужа** опінія становище в Східній Галичині. „Повстання не можна сподіватись", але—робляться всі приготовання до війни. З ким? Ясна річ, що з українською людністю.

Галер і Корфанти, як чорні круки, вичікують того моменту, коли їм можна буде кинутись на безборонну й беззахистну Галичину. А момент цей, на їх думку, настане тоді, коли Найвисша Рада вирішить справу Сх. Галичини. Що те рішенне випаде некорисно для Польщі, — це, як ми бачили, признає й чужа опінія, рівно як і польські круги то дуже добре знають. **Виграна справа Горішнього Шлеску неминуче мусить викликати за собою програну справу Східної Галичини,** бо преці ж же не може Найвисша Рада признати Польщі цілу колишню Німеччину й Австрію!

От того моменту й вичікують польські імперіялісти, щоб знов поставити антанту перед доконаним фактом, як то було з Горішнім Шлеском. А що українська людність Галичини в таку критичну хвилину може взятися до зброї — на цей випадок „робляться приготування до війни" й... **беруться закладники.**

Хай отже ніхто не думає, що в тих арештованнях, які вже відбулися, і в тих, які ще неминуче відбудуться, є хоч тінь законности, хоч натяк на право чи на який-небудь злочин арештованих проти закону, хоча-б польського. Це — акти чистої сваволі, акти військового терору. Параграфи й артикули, якими жонґлюють польські власти — це одна лише комедія. **З боку Польщі підготовляється війна за Східну Галичину, й український нарід мусить до тої війни бути готовий!**

Берлін, 14. грудня.

Радянин.

Грицько Чупринка.

ЗМІСТ КРАСИ.

Кожну хвильку, кожну мить
Ловить ухо шелест листу,
Пахнуть квіти, сад шумить,
Як мельодія без змісту,
В гамах звуків гай і луг,
Де не стань, куди не вийди;
В чарах лірики навкруг
Потонули краєвиди,
Щастя, горе? Що таке?
Геть придбання і утрати!
Як то можна щось людське
Всій природі надавати?
Вся природа — світлий храм
І молитва в ній без змісту;
Наш нудний душевний жлам
Тільки нищить вроду чисту,
Горе, щастя, сльози, сміх,
Зрада, згода та кохання —
Се наймення всіх поміх
Любовання — споглядання.
Хочеш бути між красот
Що — хвилини, що — години, —
Одділи свій вільний льот
Од становища людини,
Будеш чути кожну мить
Мову вітру, мову листу:
Як божественно бренить
Дивна лірика без змісту.

ПОМОЖІТЬ ДВОМ СТУДЕНТАМ ДОКІНЧИТИ НАУКУ В ЕВРОПІ!

До мене віднеслося двох студентів, знаних мені особисто, з просьбою о раду, як би вони могли дістати позичку по 100 дол. на докінченне студій. Оба дуже солідні і талановиті молодці, оба обіцюють віддати гроші — і я вірю, що додержать слова.

В кождім народі є меценаси, опікуни молодіжи, які щедрою рукою, з приватних фондів, дають стипендії на образованне молодіжи. Українська еміґрація в Америці повинна мати також таких покровителів молодіжи між собою тимбільше, що ми вже маємо богатих людей в Америці. А впрочім на те, щоби позичити сотку, не треба богача, лише чоловіка з розумом і серцем.

Подаю адреси тих студентів:

Indyczewsky Jaroslav, stud. politech., Oldrichova c. 1, Praha Nusle.
Javorskyj Ivan, stud. export. akad., Belka 48, Praha Nusle, Czechoslovakia, Europe.

Оба служили як старшини в українській армії.

Др. С. Демидчук.

ПОЗІР, УКРАЇНСЬКІ ГРОМАДИ!

Місія Українського Правительства Галичини просить всі українські громади в Злучених Державах, щоби гроший, зібраних на Позичку Національної Оборони Українського Правительства Галичини не передержували у себе, але сейчас відсилали до місії у Вашинґтоні.

Місія мусить відсилати всі гроші до Правительства в долярах, аби при вимінї не поношено страти, а така пересилка потребує часу і тому гроші мусять бути впору у Вашинґтоні. Кромі того передержуванне зібраних гроший на записи здержує також канцелярійну полагоду й оголошуванне громад та осіб, що зложили свої гроші на бонди. —4

Вашинґтон, Д. К., 28. грудня, 1921.

ДИПЛЬОМАТИЧНЕ ПРЕДСТАВНИЦТВО ГАЛИЧИНИ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ.

За фінансово-Торговельний Відділ:

Др. Лука Мишуга.

НЕВДАЧА ОТАМАНА ТЮТЮННИКА.

(Спеціяльна кореспонденція „Свободи").

Недавні спроби Тютюнника осягнути більші успіхи в боротьбі з червоною армією не вдались. Після донесення відділи Тютюнника були розбиті під Коростенем; штаб його по словам начальника штабу червоної армії Лебедева — дістався в руки большевиків і зістав розстріляний. Самий Тютюнник вспів утікти до Галичини і мабуть є у Львові.

Причиною невдачі є головно се, що Тютюнник був під певного рода „опікою" Петлюри, а через се не міг потягнути за собою українських мас, які на згадку імени Петлюри думають сейчас про славнозвісну польську господарку на Правобережній Україні.

Дальшою причиною невдачі се присутність „охотників"-шпіонів, котрі много причинились до того, що відділи Тютюнника много скорше розбито ніж заповідалось. Як казав Лебедев на засіданню „революціонно-военного совєта" 1. грудня с. р., відділи Тютюнника перейшли 2. падолиста с. р. совєтський кордон на Волині. „Але ми були на сторожі — казав — і 11. падолиста в бою під Коростенем відділ Тютюнника було окружено й розбито". Таке „окруженнє" було в лісистих околицях Коростеня досить легке і хто знає, чи не була се лапка на Тютюнника, уплянована заздалегідь на підставі інформацій „охотників"-шпіонів, котрих ніколи не бракувало по „штабах" Петлюри.

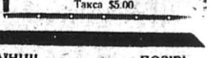
З нагоди тої невдачі Тютюнника затрубіли большевицькі часописі про... „українські симпатії" для большевиків. Були навіть такі, що виписували, начебто українські селяни самі вигнали Тютюнника; що нібито селяни нікого не хотять лише московських комісарів і т. д. Та тут їм Лебедев каже: „Я мушу сказати, що на Україні є повстанчі орґанізації незалежні від Петлюри, які віднедавна ведуть проти нас завзяту боротьбу. З їх проклямацій видно, що ся боротьба буде вестися до весни і має на меті дезорґанізувати „червону армію" та адміністрацію. Говориться, що цим шляхом український нарід виявляє своє небажанне підчинитись большевикам, а також свій намір мати тільки таку владу, яку він самий собі вибере. Я мушу зазначити, що операції повстанців сильно перешкоджують військовому транспортови, зборови „продналогу", і підтримують постійний неспокій, завдяки якому не можлива мирна робота". Значить, до „симпатій" ще далеко! І так симпатій не буде, як довго Москва думає про „єдину неділиму". — І хотяй повстання Тютюнника неудалось, то на Україні всетаки спокою не буде. Повстанне буде ще не одно як і не одно буде розбите. Та знищити його не зможе ніякий терор. Повстання самі скінчаться, коли скінчиться власть московських комісарів на Україні.

Франкфурт н. М., 15. грудня, 1921.

С.

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИСЬ „СВОБОДА"

CUNARD-ANCHOR

Найбільші, найскорші кораблі світі. Найчемнійша обслуга для пасажирів. У Вашій місцевости або сусіднім місті находиться наш місцевий агент

До Польщі, Литви, України і всіх прибалтійських країв через Гамбург:

SAXONIA .... Jan. 21
Кабіна $135; III. кляса $103.50
Такса $5.00.

ЧЕРЕЗ CHERBOURG & SOUTHAMPTON, LIVERPOOL & GLASGOW

ALGERIA .... Jan. 21
SCYTHIA .... Jan. 26
ASSYRIA (з Boston) .... Feb. 4
AQUITANIA .... Feb. 7

Через Анґлію або Гамбург до Данціґу $106.50; Лібави $110.00.
Такса $5.00.

ПОЗІР! УКРАЇНЦІ! ПОЗІР!

ДЕБАТА.

„ЧИ БУДЕ УКРАЇНА САМОСТІЙНОЮ ДЕРЖАВОЮ?"

ДЕБАТА на цім питанню буде
В НЕДІЛЮ 1-го СІЧНЯ (НОВИЙ РІК)
о 2-гій годині по полудні.
PEOPLE'S HALL
543 East 11th Street, New York, N. Y.
(близько авеню Б)

Л. Федорович буде обороняти такий погляд:
„НІКОЛИ НЕ БУЛО, НЕМА І БУТИ НЕ МОЖЕ УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВИ".

М. Січинський буде доказувати, що
„УКРАЇНА МОЖЕ БУТИ САМОСТІЙНОЮ ЯК ИНШІ ДЕРЖАВИ".

ДЕБАТА відбудеться під проводом доктора М. М. Кадеца.
Вільне Українське Товариство Київ.

До Українців в Ню Йорку й околиці!
КОМІТЕТ ЗЛУЧЕНИХ ТОВАРИСТВ В НЮ-ЙОРКУ
— устроює —
В НЕДІЛЮ, 1-го СІЧНЯ, 1922 Р.
В УКРАЇНСЬКІМ НАРОДНІМ ДОМІ,
217-19 East 6th Street, New York, N. Y.

КОНЦЕРТОВИЙ ВЕЧЕРОК

на бенефіт

п. МИХАЙЛА ЗАЗУЛЯКА

Вам всім звісного талановитого українського співака і щирого патріота.

Виступають найлучші українські сили, а то: Драматична трупа Русько-Українського Театру; Український хор в Ню Йорку; Українська Орхестра під проводом п. Романа Кузьми; Балалайковий Квартет; п-на Юлія Бемківна; п-на Марія Корінь; п-ні Емілія Корнатова; п-на Ольга Куликівна; п-ні Анеля Ольшевська; п-на Йоанна Скубівна; п. Михайло Зазуляк; п. Володимир Лавришко і п. Володимир Ярема.

Початок точно о год. 8. вечір. Вступ 75 цнт.

КОМІТЕТ:
П-ні Т. Бемкова, В. Лазута, Я. Корнат, Ю. Андрейко.

ПОВСТАННЯ НА УКРАЇНІ.

(Кореспонденція „Свободи" з Европи).

Повстання на Україні, котре вибухло з початком листопада, це не качка дневникарська, лиш необорима дійсність. Воно есть, його не приборкали большевики, навпаки полумя народнього гніву і мести поширюється, і здавлене на одному місцї, вибухає на другому ще з більшою силою і ще з більшим завзяттям.

Того можна і треба було сподіватися з двох причин. По перше, тому, бо від 1914 року до нині національна свідомість України піднялась несподівано і неймовірно високо, а на друге — большевицький уряд скомпромітував себе до решти і ціле населення зненавиділо його сто раз більше від колишнього царського уряду. Нічо не помогла большевикам вони та кумедія, яку придумали Ленін і Троцкий, а яка називається „Радянська Україна". Народ бачить, що це тільки експозитура Москви, звязана по рукам і ногам, котра нічого не може і не сміє робити. Щоб бути справедливим, треба признати, що між тими українцями, які пішли на службу тої „Радянської України" єсть люди найліпшої волі, які сподівалися, що чейже щось і з большевиками можна буде для нашої справи зробити, але ті люди розчаровалися нині, вони бються як риба об лід, вони бачать, що червоні деспоти ще куди гірші від колишних білих царів.

Нині нема на Україні чоловіка, крім московських розбишак, крім усяких Китайців, Сувшів та Сукчів, котрих туди, мов диких звірюк з півночі насилають, та розуміється крім чекістів і всякого рода комісарів, котрі мов гієни людським трупом живляться, нема ніякого справжнього Українця, котрий не хотівби кожної хвилини скинути зненавиджене большевицьке ярмо. Вперше чергу селянство. Воно не вірить у жадні обіцянки, якими большевики хочуть його піддурити, селяне бачать, що тільки „в своїй хаті" лежить їх спасення, що тільки у вольній Україні український селянин може бути вольним. Ця певність обхопила нині весь селянський народ і тому він справді „душу-тіло положить", щоб побороти большевицьку насилу та стати господарем у своїй власній хаті і на своїм шматку землі. Хто знає упрямість наших селянських мас, хто розуміє, що селянин не знає компромісів, що він свої ідеали добуває стихійним зусиллям, для того повстання на Україні, есть явищем зівсім ясним і природним. Ціла Україна готова нині повстати як один муж.

Але з другого боку — „головою муру не перебеш". Загальне повстання, таке як було за Хмельницького, вимагає нині великих засобів технічних, вимагає, коли не геніальних вождів, так доброї організації. Тут треба інтелігенції, а цеї на Україні мало. Вона винищена большевиками, або розігнана на чотири сторони світа. Що було студентів й учителів, те вже пішло в повстанці, але їх замало. Загальне повстання мати-ме вигляд на успіх, що лиш тоді, коли дана буде спромога української інтелігенції ввійти на Україну, в очищені від большевиків території, щоби їх організувати й підготовляти, з одного боку операційну базу, а з другого стреміти до того, щоб повстанчі відділи зводити до якогось одного, плянового фронту. Бо повстання, котре не переміниться в даний мент у плянову війну під умілою стратегічною командою, — так і останеться тільки повстанням, а не регулярною визвольною війною, котра не тільки вже прогнати ворога, але й зможе забезпечити границі, щоби він знову не вернувся.

Та на тім не кінець. Ті групи повстанців, котрі дотепер оперували на Україні і котрі кожної днини виростають мов зпід землі, ніби їх викидають з себе старі, сепові могили, — вони не привикли до кооперації, між ними, колиб їх звести до купи, моглаб легко настати реваліза-ція, нехіть і тим подібні, погубні явища, котрих свідками ми є в партійнім життю нашої інтелігенції, і тому треба якоїсь регулярної армії, котраб творила хребет нашого визвольного стремління. Такої армії яких 100.000 моглиб ми поставити за границею України і кинути її через морський і сухопутний кордох.

Але це вже справа не повстання, а дипломатії. Тимчасом українська дипломатія хорує нині на анамію, — недокровність мязів і мозку; — її бракує тих поживних соків, які може їй дати гріш. До того-ж вона несуцільна, розбита на всілякі правительства, у неї кілька голов, кількох панів. Успіх українського повстання залежить нині не тільки від енергії народніх мас, але й від зединення нашої інтелігенції. Це пора і крайна пора зрозуміти. Чому?

Говорім по хлопськи. Можна бути майже певним, що український селянин побідить большевиків. З тим не криється навіть Ленін, це й Горкий між иншими сказав. Але побіда буде коштувати ще багато крови, вона зруйнує до решти наш край, а боротьба може потрівати ще багато й багато місяців. Між тим, колиб інтелігенція наша, ці розбиті наші сили на кілька таборів, зединилася і дала повстанцям тую поміч, котрої вони потрібують, то визвольна боротьба збулася багато скорше й легче.

Світова дипломатія повиннаб рішитися раз за ким вона стоїть: за народом, котрий добуває собі волю, чи за бандою чужих розбишак, котрі цей народ грабують і нищать. Але до світової дипломатії не підійдуть повстанці, лиш визначні наші проводники-політики. Вони й підходять, але кожний иншими дверми, (дехто, хоч двері відчинені, то він вікном лізе), а результат цей, що світ не знає з ким говорити і каже: „З вами годі договоритися, бо не знати хто з вас представляє нарoд".

Але скаже хтось: „начхати нам на світову дипломатію, це шахрайка, тай тільки. Україну виборе народ, і лиш народ!"

Це правда, та не вся. **Певно, що лиш народ добуде своїй вітчині волю, але державу збудує все таки народ з інтелігенцією вкупі.** Селянин прожене большевиків, але інтелігент мусить опанувати анархію, не допустити до ніяких погромів, мусить в рух пустити адміністрацію, шляхи, почту, телеграфи, оживити й соскресити торговлю і промисел, мусить подбати о певні національно-державні границі. А все те можна зробити лиш при допомогі Европи, лиш у порозумінню з нею. **Европа мусить натиснути на Поляків і Румунів, щоб вони змінили свою тактику супроти нас,** бо ми не годні одною рукою побивати большевиків, а другою відбиватися від „ляцьких і волоських розбишаків. Европа мусить нам дати збрую, кредити, товари, а все це вона дасть лиш тоді, коли в нас буде одно, а не десять представництв.

Тому ми, розбиваючись на всілякі партії, правительства й орієнтації розбиваємо Україну. Ми її не будуємо, а руйнуємо. Збудувати можемо лиш спільними силами і спільним зусиллям, а не такими коромолами, як тепер. На те відповість мені хтось: „годіж Винниченка, Скоропадського, Петлюру й Вишиваного посадити за один стіл, щоб вони підписалися на одну програму!" На програму, то так, але на першу її точку, чомуж би ні? Всі вони добре Українці, всі вони самостійники, всі хочуть вольної України, чомуж би їм не визволювати її, коли не спільними силами, так у порозумінню, щоб один другому не шкодив. А буде вона вольна, тоді реальне життя скаже, що їм дальше робити.

Такі думки насуває теперішне повстання на Україні... Але перейдім від думок до фактів.

Отже повстання — це факт. Але його розміри і його успіхи це питання, на яке ніхто не може певно відповісти, бо телеграми походять не від повстанців, а лиш з посторонних джерел. Ці джерела здебільшого нам не прихильні. Про большевицькі вісти нема що й казати. Большевикам повстання зовсім не на руку, бо воно псує їх кредит за границею, а вони його дуже потрібують. Тому большевицькі радіотелеграми впевняють світ від першого дня вибуху повстання до нині, що ніякого повстання нема, що банди, які впали на Україну зза границі, в прах розбиті і т. д. Розуміється ніхто їм не вірить, бо не дивлячись на їх запевнення, що повстання зліквідоване, воно все таки ширится. Але й вшехпольскі органи рада здескредитувати повстанців, раз тому, що успіх українського повстання мусівби мати свій вплив на вирішення східно-галицького питання, а другe тому, що вшехполяки воюють з Пілсудским і з його федералістичними тенденціями, а успіх повстання бувби до якоїсь міри вигравкою Петлюри, отже й Пілсудского. Тому то всякі „Ржечпосполиті" тягнуть руку за большевиками органами, а Строньскі пише, ніби під диктатом московського Кремля. Таке Йонеску, це для вшехпольскої преси геній, він же виступає проти самостійної України, особливо проти визволеної Східної Галичини і тому й румунська правительственна преса не дуже то й ріжниться від вшехпольских та большевицьких звісток про повстання на Україні. Корисні вістки поширюють українські пресові бюра, а також і римські, бо Італія заінтересована у визволенню України, особливож Одеси. Останні вістки такі: Від кількох днів ідуть завзяті бої між повстанцями а червоними військами здовж шляхів Київ-Іскоростень і Козятин-Фастів. Можливо, що деякі повстанчі відділи підсунулися були аж під Київ і вдерлися в котресь із його передмість. Звідси й вістки, що обійшли всю пресу про визволення Київа повстанцями. Київ мусів уже переходив з рук до рук, але його остаточне визволення наступить, що лиш тоді, як большевики будуть приневолені покинути правобережну Україну й перейти за Дніпро. Та з боку стратегічного хто зна, чи не краще, щоб до цього не допустити, лиш перервати сполуку між обома берегами Дніпра і большевицьку армію побідити таки на правобережу. Така ідея мабуть і есть у деяких повстанчих груп, котрі стараються висадити мости на Дніпрі. Що большевики не почуваються на Правобережу надто безпечними видно хоч би з того, що вони зривають шини (рельси) на меньше важних залізничих лініях і вивозять їх з України на північ у Росію.

Повстанці заняли Жмеринку і перервали получення між Камянцем і Винницею. 23 совітська дівізія розбита. Буденний не може наспіти із своєю кінницею тому, бо поширилася тяжка пошесть кінська. В Полтавській і Катеринославській губернії повстанчий рух кріпшає. Він обхопив Лівобережну Україну і перекидається в російські південні губернії, що граничать з Україною. Там має головну силу Семенів, у якого чимало українських вояків і колишніх царських офіцерів.

Потверджуються вісти про те, що повстанчим рухом керує Тютюнник, якого популярність росте з дня на день. Натомісць Петлюра не перейшов Збруча і не остався в Тарнові, як доносять наші газети, лиш перебуває інкоґніто у Східній Галичині.

На скільки він причинився до вибуху останнього повстання, цього ніхто не знає. Східногалицькі Поляки дуже ворожо ставляться до нього і тому його евентуальна акція сильно утруднена. Вшехполяки тільки на зверх воюють з большевиками, а на ділі вони сприяють большевицькому урядови, бо він їм найвигідніший. Кожний инший уряд, чи це буде Мілюков, чи Керенський, чи хто другий небезпечнійший для них від Леніна й Троцького. Строньскі, Ґломбіньскі і товариші грають фальшиву ролю. Вони боротьбу з большевизмом зводять до того, щоб до решти побороти український визвольний рух у Східній Галичині. Найкращий доказ арешти в святім Юрі.

Румуни тримаються тої самої тактики. Це тепер найвевнійші союзники Польщі; одні і другі хочуть вдержати за собою право на загарбані українські землі.

Все це, як вище було сказано, сильно спиняє вибух загального повстання на Україні, котре там елементарно вже підготоване, лиш тактично й технічно ні.

Чи з теперішнього руху перейде визвольна боротьба в таке загальне повстання, чи верне знов до давнійшої форми, себто до розсипання більших відділів у малі відділи, котрі дуже легко пересувати з місця на місце і котрі дуже важко зліквідувати, бо вони мають грунт у самім селянськім населенню, це покажеться протягом найблизших днів.

Ф. Крегул.

ЧИ Є У ВАШІЙ МІСЦЕВОСТИ ВІДДІЛ У. Н. СОЮЗА

НАЙБІЛЬШОЇ І НАЙСОЛІДНІЙШОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ РОБІТНИЧОЇ?

ЯК НЕМА, ТО КОЖДИЙ СВІДОМИЙ УКРАЇНЕЦЬ ПОВИНЕН ПОСТАРАТИСЯ, ЩОБИ ЗАСНУВАТИ ЙОГО.

ДО ЗАСНОВАННЯ НОВОГО ВІДДІЛУ У. Н. СОЮЗА, ПОТРЕБА НА ПОЧАТКУ НЕ МЕНШЕ ЯК 6 НОВИХ ЧЛЕНІВ.

ПО БЛИСШІ ІНФОРМАЦІЇ ТРЕБА ЗГОЛОШУВАТИСЯ ЛИСТОВНО НА АДРЕСУ ГОЛОВНОГО РЕКОРДОВОГО СЕКРЕТАРЯ У. Н. СОЮЗА:

I. KASHTANIUK,

P. O. Box 76, Jersey City, N. J.

ДАРУНОК НА РІЗДВО

ДЛЯ ЧЕМНИХ ДІТОЧОК.

Дуже гарні книжечки з кольоровими образками.

Дід та баба	15 цт.
Мати-коза	15 цт.
Лисичка, котик і півник	15 цт.
Зоряний хлопчина	15 цт.
Максим і Марко	20 цт.
Пригоди Вовка-Неситого	20 цт.
Червона Шапочка	25 цт.
Робінзон Крузо	25 цт.
Казки з 1001 ночі	25 цт.
Кіт в сапянцях	25 цт.
Війна грибів з жуками	25 цт.
Малюнички з співанками	30 цт.
Весонька-ярь дітям від Бога дар	30 цт.
Весела плавба	30 цт.
З міста, з краю, з поля й гаю	35 цт.
Червона Шапочка з руховими образками в мяккій оправі 35 цт., в твердій	40 цт.
Домашні звірята	40 цт.
Наші пташки підслухали	40 цт.
Молодий вік	40 цт.
З циркусу жарти	80 цт.
Цвітничок з веселих малюночків	80 цт.
Прехороша книжечка запро годні діточки	80 цт.
Баба-Яга. Весела книжечка про Різдво	80 цт.
Ящів смуток і охоту склали в книжечку оту	80 цт.

Родичі! Виберіть собі з тих гарних книжочок на дарунок для ваших діточок і пришліть замовлення на адресу:

BASIL HRISHKO,

437 N. 6th Ave., Scranton, Pa.

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНІЙ ДІМ 217-219 Ist 6-та улиця, Ню Йорк, Н.Й.

ДРАМАТИЧНО-СПІВАЦЬКИЙ КРУЖОК УКРАЇНСЬКОГО РОБІТ. Т-ВА ІМ. М. ДРАГОМАНОВА

— відограє —

В СУБОТУ, 31. ГРУДНЯ 1921

(Під Новий Рік)

ПРЕДСТАВЛЕННЄ

НАД БЕЗОДНЕЮ ПРОПАСТИ

драмо-трагедія в 5. діях, Є. Бабія.

Початок о годині 8-ій вечером.

Вступ: 1-ряді крісла 75 центів; II-ряді крісла 50 цнт.

ПО ПРЕДСТАВЛЕННЮ ЗАБАВА.

Виділ Тов. ім. М. Драгоманова. 03-05

ЗАМАВЛЯЙТЕ СЕЙЧАС ІЛЮСТРОВАНИЙ НАРОДНІЙ

КАЛЄНДАР

ТОВАРИСТВА

„ПРОСВІТА"

НА 1922 РІК.

Ціна 75 центів з пересилкою.

Пишіть на адресу:

„SVOBODA",

83 Grand St., Jersey City, N. J.

П

Пашпорти, шифкарти, справи старокраєві найскорше, найтаньше полагодже Канцелярія Нотаріяльна.

T. J. HRYCEY CO.,

329 S. 4th St.,

PHILADELPHIA, PA.

UNITED AMERICAN LINES INC.

HAMBURG AMERICAN LINE

JOINT SERVICE WITH

ПРЯМО З НЮ ЙОРКУ ДО ГАМБУРГА.

Найкоротше получення до всіх портів Центральної Европи

ЩОТИЖНЕВІ ВІДЇЗДИ ЩО ЧЕТВЕРГА

з Pier No. 86, No. River, 46th St., New York о 12. год. в пол.

"MOUNT CLAY" "HANSA"
"MOUNT CARROLL" "BAYERN"
"MOUNT CLINTON" "WUERRTEMBERG"

Кабіни з 2, 4 і 6 ліжками на всіх повисших кораблях. Обширні ідальні, галі розривкові і спацерові поклади для ужитку подорожних 3-ої кляси. На кораблях HANSA, BAYERN і WUERTTEMBERG є кілька спеціальних виставних кабін. Для забезпечення собі шифкарти пишіть до наших агентів або

UNITED AMERICAN LINES, Inc.,

39 BROADWAY, NEW YORK.

ВЯЧЕСЛАВ БУДЗИНОВСЬКИЙ.

КРОВ ЗА КРОВ

НА ЗАПОРОЖУ.

Оповідання з другої половини 17-сотих років.

(Продовження). (8)

— Отже... я вже дещо зробив. Лише не знаю, чи се, що зарядив, не перехреще твоїх плянів. Але тебе не було коло мене. Я не міг з тобою порозумітися, а се, що я загадав був, треба би було зробити зараз.

— Щож ти зарядив? — спитав Василь, неспокійний, чи Петро не стрілив якої дурниці.

— Я собі так міркував. Всі наші хлопці певні. Рахунок з Москалями зробимо при їх помочи і ніхто в світі про се не довідається. По Москалях і пес не гавкне. Однак між полтавськими козаками, що ведуть Москалів, є деякі довгоязикі і є також московські прихвостні. Одні виляпали би се, other довгоязикі..., а другі може й станули би в обороні Москалів проти нас. Отже для мене було найважнійшою річию в який спосіб відділити гетьманців від Москалів і відвести їх десь на бік, так щоби вони не бачили і не чули сего, що станеся.

— Твоя гадка була добра... І ти зробив се?

— Се робиться. Я розбалакався з ними і в розмові довідався, що минули вже дві неділі, як вони полочуть горла чистою водою. Отже я сказав їм, що наш табор недалеко, що ми на мід не бідні, і як лиш отаман, себто ти, піде спати, буде можна вицідити одну бочку. Охотно я з ними умовився, що як Москалі полягають спати, то гетьманці, що розложились не разом з Москалями, лише парусот кроків на боці, прийдуть до нас, всі як їх є десять. Наш табор треба би перенести зараз за річку, бо я гетьманцям сказав, що стоїмо за водою. Як прийдуть до нас, перепемо їх на смерть, але так, щоби потому воскресли, лишимо в траві, і сами рушимо на Москалів. Отсе, не знаю, чи добре зробив, чи може ти хотівби инакше повести справу.

— Всьо добре... всьо добре зоpудував. Найліпше, що стягнув до нас гетьманців. Доси всьо добре... Не знаю, чи самому була би прийшла така думка. Тільки дальший мій плян не такий як твій. Не ми ударимо на Москалів. Побю їх чужими руками. Ти іди до табору і переведи його на той бік річки. Нікому не говори про се, що загадуємо. Як буде мало одна бочка меду, викоти другу. До табору не піде наших десять, тоті найпевніші. З ними лишишся тут, по сій боці річки. Може буде потрібна поміч... Татарам...

— Татаран?! — крикнув Петро. — Та...та...рам — додав, широко розплющивши очі. — Вже розумію твій плян... то чортівський плян... татарськими руками...

Вернули до табору. Василь пророслав, що через сусідство Татар і Москалів табор перейде за річку. Буде під проводом Недолі так довго, коди він сам не верне. Вибрав десять козаків і казав їм іти за Луценком. Відтак казав привести перед себе обох полонених Татар разом з їх кіньми і збруєю. Коли їх приведено, приступив до них і порозтинав ремінця, котрими були повязані.

— Ось ваша збруя... Беріть її. І ваші коні віддаю вам. Ви вільні, можете йти, куди хочете.

Татари здивовані лише споглядали один на одного. Гадали, що козак затіває якийсь прикрий для них жарт.

— Як тобі не квапно — Василь звернувся до молодшого, насамперед полоненого, що судячи по одягу, був якийсь знатнійший між своїми — то лишися на часок. Будь моїм гостем. Я й так маю до тебе мале баганнє.

Вираз лиця обох полонених був дуже глупий. Вони не розуміли, що все те значить. Не хотіли вірити, що козак пускає їх на волю. Ще й каже „будь моїм гостем!"

— Ну... чогож вилупили оба очи, мов барани?! Не розумієте мене? Ондe ваша збруя і ваші коні. Беріть одно і друге і, як не хочете бути моїми гістьми, махайте до своїх.

— Ми справді вільні? Не жартуєш?

— Не жартую?

— А не скажеш нам, що се значить?

— Се значить, що ти підглядав наш табор, щоби відтак спровадити на нас ваших, що тут десь недалеко дожидають тебе. Ми вас зловили. Як би ваші, не могучи вас дожидатися, рушили проти нас без вас, ми достаточно приготовилися, щоби їх годно приняти. Тепер я вас пускаю. Ви питаєте, що се значить. Се не козача примха, ані також підступ проти вас. Пускаю вас, бо сам іду до вашого табору в гості. Хочеш, то проведи мене. Не схочеш, то сам знайду дорогу. Отсе тобі відповідь. Тепер кажи... Заведеш мене до своїх, чи сам маю дороги шукати?

Татарин думав.

— Може би той гарбуз на твоїм карку троха скорше думав, бо лишу тебе тут і поїду сам! Мені горить земля під ногами.

— Та я завів би тебе. Але чи се не підступ який? Чи ти не хочеш навести козаків на неприготований на приняттє таких гостий табор наш?

— То нехай твій товариш, чи твій чура гонить наперед і, про мене, перестереже ваш табор. Ми оба, себто я і ти поїдемо за ним.

— А мені не станеся нічого? Ти дужчий ніж я.

— Не хотів би я обидити тебе, бо гадаю, що як прийду між ваших, то станемо приятелями. Але мені вже терпцю не стає. Мушу тобі на твоє питанне відповісти так, як на се заслугуєш... Чи ти, дурню, гадаєш, що як би я хотів тобі зробити що, то увільнив би тебе з ремінців, віддав би збрую і коня?!

— Проведу тебе! — відповів Татарин і скочив на коня.

Василь казав окульбачити і привести свого коня. Поговорив з Петром, сів на коня і пустився за обома Татаринами. Вони вїхали врічку, котрої річище поглублювалось і поширювалось в яр. У тім ярі був табор ватаги Селіма. Коли вже Ії пр версти були за ними, в кущах обізвався сич. Оба Татарин зупинили коні.

— Чи се може який знак? — спитав Василь, бачучи се. Він також станув.

— Се мабуть наш звідун, — відповів молодший Татарин. — Ми у вас забарилися. Міркую, що наші вислали звідуна, щоби провідав, що з нами сталося, чому так довго не вертаємо. Побачив нас. Може через темноту не пізнав, хто ми. Могло збаламутити його також се, що побачив аж трех верхових. Сич знов обізвався.

— Приклич його.

Старший Татарин став відповідати. Молодший ще мабуть не мав вправи.

З кущів справді висунувся Татарин і здивований питав очима, що се значить.

— Не гайнуймо часу на пояснення, — промовив Василь до молодшого Татарина. Нехай він вертає боржій до табору... Або ні. Добре було би, щоби, заки ми сами зійдемося з вашими, вони вже знали про все, що з вами було, та що ми до них їдемо. Тоді не треба буде нам самим все розповідати з кінця, лише доразу приступимо, до справи. Їдь ти наперед — звернувсь Василь до старшого Татарина, котрого мав за чуру знатного молодця. — Розкажи твому отаманови про все те, що сталося, що чув і бачив у нас, та що їду до него в гості, як посол від запорожського війська. Не забудь сказати, що я посол.

— Так справді буде добре — додав молодий Татарин. — Гони!

Старший почвалав наперед, а Василь з обома товаришами їхав поволійше.

— Мене вислано горі рікою, — розповідав звідун. — Другий пішов за твоєю тропою. Бог знає, куди залізе, як не знайде тебе, в чиї руки попаде. То мій брат.

— Залізе в наш табор і попаде в руки моїх козаків. Там буде безпечний. Нічого лихого не вдіють йому, — потішав Татарина Василь.

Молодий став звідунови розповідати про свою пригоду. Василь їхав мовчки, такаючи люльку. Коли молодий скінчив оповідати, звернувсь до Василя.

— З того, що ти увільнив нас, що не боїшся їхати до нас, та взагалі з всего твого поведення виходить, що ти справді ідеш до нас з якимсь важним ділом. Чи не можна знати, яке се діло? Може таки зараз скажу тобі, чи буде що з того.

— Гм... я ще не знаю, хто ти. Про такі діла не з кождим говориться.

— Що може знати наш отаман, то й мені се вільно знати. Спитай мого товариша, хто я.

— Він син нашого отамана, — сказав звідун, не ждучи на питанне. — Знає всі тайни свого батька, Що йому скажеш, то і син буде знати. Як не хочеш, щоби я чув, то поїду наперед.

Звідун почвалав наперед.

— Хочеш, то говори. А ні, то почую, коли будеш говорити з батьком.

— Отже я не помилявся. Я здогадувався, що ти між твоїми якась знатнійша особа. Се сказав мені твій одяг, твоя збруя і невільниче поведенне супроти тебе твого товариша, хоч ти молодший від него. Се мусить бути правда, що ти син отамана, бо брехня за малу хвилину, коли прийдемо до вашого табору, викрилася би. Можу тобі сказати, що мене веде до вас... Веде мене моє дороге серце. Хочу дати вам відшкодовання за се, що ви, хоч так далеко зайшли, щоби нас дістати в свої руки, не годні забрати нашого добра разом з нами.

— Як се розуміти? Ти глузуєш?

(Далі буде).

„УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ ДІМ"

217-219 EAST SIXTH STREET, NEW YORK, N. Y.

В СУБОТУ 7, В НЕДІЛЮ 8, В ПОНЕДІЛОК 9. СІЧНЯ 1922

ПЕРШИЙ РАЗ В АМЕРИЦІ

КАТЕРИНА

ОПЕРА В 3-ох ДІЯХ М. АРКАСА.

ПОЧАТОК ТОЧНО 8.15 ВЕЧЕРОМ.

ЦІНИ МІСЦЬ: $3.00, $2.00 і $1.00.

ДІТИЙ НИЖЧЕ 12 ЛІТ НЕ ВПУСКАЄТЬСЯ.

ТІКЕТИ РАНЬШЕ МОЖНА НАБУТИ У:

„СІЧОВІМ БАЗАРИ"

34 East 7th Street, New York, N. Y.

„УКРАЇНСЬКІЙ БЕСІДІ"

72 St. Mark's Place (8th Street) New York, N. Y.

„УКРАЇНСЬКІМ НАРОДНІМ ДОМІ."

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИСЬ „СВОБОДА".

КОЛИ БАЖАЄТЕ,

Щоби ті кому посилаєте гроші до краю дістали АМЕРИКАНСЬКІ ДОЛЯРИ в готівці, голосіться до нас. Ми пересилаємо і доручуємо в краю ДОЛЯРИ.

Нисше подані листи є живим доказом за як короткий час доляри доручуємо:

ЛИСТ 1. „28-го мая 1921.

Вп. Пане:—Посилаю Вам $110 і прошу вислати до моїх родичів як найскорше... Остає з поважанням

KSENIA IZAK, 151 N. Main St., Canandaigua, N. Y."

ЛИСТ 2. „15-го липня 1921.

Вп. Пане:—Я нині отримала лист з дому в котрім пишуть, що отримали $100, котрі я вислала черезВаш Банк. Отже посилаю знова $200 і прошу їх вислати на ту саму адресу. Дякую Вам за Ваш труд.—Остаю з поважанем KSENIA IZAK". (Адреса та сама).

Сі гроші були вислані почтою. Зверніть увагу на дати листів, а переконаєтесь, що на доручене гроший і на відповідь взяло всего півтора місяця. Телеграфічно доручуємо до кількох днів.

Голосіться до нас листовно або особисто. В нас отворено до 8. год. вечер.

STANDARD BANK
AVE. B. COR. 4TH ST. NEW YORK

ГОДИННИКИ ДАРОМ
ГОЛОВНА МЕДИЧНА ЛЯБОРАТОРІЯ
СВ. МИХАЙЛА
РОЗДАЄ ДАРОМ ГОДИННИКИ
ПІДЧАС СВЯТ
РІЗДВА І НОВОГО РОКУ

КОЖДОМУ ПОКУПНЕВИ, КОТРИЙ КУПИТЬ ВІДРАЗУ ЗА 15 ДОЛЯРІВ РІЖНИХ ЛІКІВ І ПРИШЛЕ НАМ 25 ПРАВДИВИХ АДРЕС СВОЇХ УКРАЇНСЬКИХ ТОВАРИШІВ, ПРОЖИВАЮЧИХ В АМЕРИЦІ І КАНАДІ.

Завідатель лябораторії, ДР. М. КЛАР.

ДЕЯКІ ЛІКИ НАШОЇ ЛЯБОРАТОРІЇ:

Магічний КРЕМ І МИЛО для краси лиця від вугрів, прищів і веснянок $1.25
ВОЛОСОРОС для росту и укріплення волося $2.00
НИЩИТЕЛЬ ВОЛОСЯ з лиця і тіла у мущин і жінок $1.00
ЗАКРАСКА СИВОГО ВОЛОСЯ, на всі барви, щоби бути молодим, одна фляшка $3.00
МАСТЬ від КОРОСТИ, прищів і лишаїв тіла, банька $3.00
РЕВМАТИН, натиранне від ревматизму, ломоту тіла, простуди рук і ніг, фляшка $2.00
ПІГУЛКИ від ревматизму, простуди і болю голови, банька $2.00
ЖОЛУДКОВИЙ БАЛЬСАМ від катару жолудка, болів від грудьми і черева, фляшка $2.00
ЖИТТЄВИЙ БАЛЬСАМ СВ. МИХАЙЛА для очищення зараженої і зіпсутої крови від венеричних недуг, фляшка $3.00

Коли Ви не можете зробити замовлення на 15 долярів з всіх наведених ліків, то ЗАЖАДАЙТЕ нашого повного КАТАЛЬОГА хронічних, венеричних і иних недуг.

Гроші, адреси і замовлення адресувати:

ST. MICHAEL MEDICINE CO., CARLSTADT, N. J. DEP. SW.

ПОСИЛАЄСЯ ГРОШІ
ПО НАЙНИСШІМ ДЕННІМ КУРСІ.

ШИФКАРТИ на всі лінії спродаються по компанічних цінах як і самі компанії.
ПЛАТИМО ПРОЦЕНТ від Доляра на депозитах.
ВСІ НОТАРІЯЛЬНІ СПРАВИ полагоджуєся сумлінно.
ПАПЕРИ ДЕКЛЯРАЦІЙНІ виготовляємо скоро.
MOKRAY BRODERS Банкері під Державною Контролею.

MOKRAY BROTHERS BANKERS
150 SECOND ST. Bankers PASSAIC, N. J.

НА РІЗДВО ДО КРАЮ

ПОСПІШНИМИ КОРАБЛЯМИ МОЖЕТЕ ВІДІХАТИ ЧЕРЕЗ СТАРЕ І ПРАВДИВЕ ЗАСТУПНИЦТВО ВСІХ КОРАБЕЛЬНИХ ЛІНІЙ:
ЕДВАРДА ПРОКОЦИМЕРА І СИНІВ.
ГРОШІ ВИПЛАЧУЄМО В ДОЛЯРАХ В ГАЛИЧИНІ ПІД ПОВНОЮ ГВАРАНЦІЄЮ.
ПАШПОРТИ ВИРОБЛЯЄМО БЕЗПЛАТНО. — ПОЛАГОДЖУЄМО СУДОВІ І НОТАРІЯЛЬНІ СПРАВИ.
„Українське Бюро" під зарядом Добр. М. ШУСТАКЕВИЧА.

Edward Prokocimer & Sons
203 Springfield Ave., Newark, N. J.

ПРИ ПОВОРОТІ ДО КРАЮ І ТУТ В АМЕРИЦІ

нема ліпшого ремесла від автомобільового. Я є з краю довголітний і добрий механік і шофер в Америці. Хто залишиться в нашій школі, той стане добрим механіком і шофером. Будете нам вдячні во всі часи. Знайте, що наша школа є одною з ліпших в Америці. Уміщаєсь до науки всі найновійші модели автомобілів. Денні і вечірні курси. Можете заробити 25-35 дол. на тиждень. Просимо зайти до нашого офісу і мовитися з нами. Офіс отворений і в неділі.

Записуйтесь до нашої школи. — L. Stepnoff, інструктор і механік.
Дві інформації нам офіс отворений в неділі до 12. г. в пол. Пишіть по каталоги

ARENA AUTO SCHOOL, 151 W. 54th St., NEW YORK, N. Y.

ШИФКАРТИ

продаємо лише по компанічних цінах на всі лінії до Галичини і Галичини і до всіх частий світа.

ПАСАЖИРІВ, котрі їдуть до краю ми стрічаємо на стациях, забираємо їх на нічліг до власного чистого і здорового емігрантського дому, опікуємо ся їх покупками, котрі на жадання також асекуруємо і спроваджуємо їх безпечно з своїм сторожем аж до корабля.

ПАШПОРТИ виставляємо за поміч безплатно.

ГРОШІ посилаємо до всіх місцевостий рідного краю по денним курсі телеграфічно, чеками і почтою і досилаю за грошi повну гваранцію. Після доручення грошей даємо оригінальні посвідки від осіб, котрі переняли гроші.

ВСІЛЯКІ старокраєві справи судові і нотаріяльні успішно полагоджуємо.

Також у всіх прочих справах уділяє совісної поради і дає касу, самого і точну обслугу найстаріший

УКРАЇНСЬКИЙ БАНКИР
на розі Третої Евеї і 6-ої улиці в Ню Йорку.

HENRY C. ZARO, Banker
39 Cooper Sq. Dt.U. New York

ДОПИСІ

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА.

„Безталанна".

Заходом жіночого відділу, ч. 45 Січової Організації, була тут виставлена висше згадана штука дня 5. падолиста б. р. Сама штука є напричуд гарна, отже повинна була заохотити більший загал ніж той, котрий був присутний.

Позаяк ся штука не гралася так, як вона того вимагає, тому я хочу дати свою критику для режісера, як також і для декотрих аматорів.

Аматори повинні грати свої ролі лучше, але в тім случаю се не їх вина; завинив тут режісер, котрий береться до штуки, не розуміючи її. З аматорів декотрі вивязались несогірше, хотяй по сцені ходили кождий після свого бажання, а не так, як було потреба.

Режісер, роздаючи ролі, повинен головно уважати на се, яку ролю кому дати, і щоби така роля йому відповідала.

Ролі старостів грали І. Фука і І. Найда. Ті аматори цілком не відповідали до таких роль, бо оден з них дуже великий, а тонкий, а другий замалий ростом. Отже замісць старостів то вийшло так як „Мот і Джеф". Ролю Івана, старого чоловіка, грав І. Крамар, котрий також не відповідав тій ролі, бо замісць грати старого, то він грав цілком противно. Після гри п. І. Крамара виходило, що замісць грати ролю мущини, то він грав по дитинячому, щось в роді Чалі Чапліна. Бо хто бачив, аби з драми робити комедію? А після гри п. І. Крамара так воно виходило.

Отже на другий раз режісер повинен добре уважати, яку кому ролю дати. Коли так дальше будемо поступати, то замісць грати представленнє будемо робити з тата варята...

І. Ш.

СИРАКЮЗ, Н. Й.

Ліквідація большевиків у нашій місцевости.

Сегорічна осінь не принесла нам жадної пошести, а з нашої громади ще навіть забрала одну, котра бушувала по нашій місцевости майже цілих три роки. Жертв було не дуже богато за той цілий час. Жертвою падали по більшій части слабодухи, анальфабети, нероби і сини тих, котрі підчас виборів у старім краю давали свій голос на пана Шаю. А намучились ті бідолахи, насуятились, і накорчились на всі боки. То гіршало їм, то ліпшало, аж нарешті прийшли сухоти... Ще перед вічем, котре устроювала наша громада в справі закупна бондів, тутешні большевники дістали були горячку, але лікарі явились на час і в штучний спосіб перервали ту горячку. Опісля були нарікання і жалі на лікарів, що уживали застрої медицини. Тепер, побачивши, що не зробили найменьшої шкоди в народнім ділі, вони почали ліквідацію і порахунки самі з собою, від комунізму до капіталізму, таксамо, як роблять комісарі в Москві. Ті, котрих найгірше знуждала міжнародна хороба і котрі були проти визиску й конкуренції, тепер самі за се погане діло взялись: покупили собі гарні доми, автомобілями їздять і сміються з тих, котрі далися їм обдурити. А обдурені проклинають тих колишних своїх лідерів. „Таж ви — кажуть — нам голосили, що гроший щадити не треба. Ви нам радили давати на пресу до Киева, на фонд революційний, на „Щоденні Вісти", на голодну Росію і т. п. І ми давали, що мали, а ви, наші лідери, свої гроші щадили і хабара брали. Тепер ви обезпечились на будуче і смієтеся з нас. Отто раз комуна!"

Та ще буває таке, що хотів купити хату такий, що був і є противний їх комуні, то їх чотирох прийшли і набили дві сотні долярів більше від свого противника і самі мусіли за се заплатити, а той бідака мусів уступити. То таких було два випадки за правління наших комісарів.

Вони тепер зробили ліквідацію з комуною. А ми їм і їх комуні заспіваємо „Вічная память" тай самі будемо кінчати народне діло.

Щодо народного діла від сю пору то на першім місци стоїть справа закупна бондів, котра в короткім часі буде укінчена. Се залежить тепер від двох людий, котрим комітет сю справу припоручив, а імена їх: п. А. Варіян і п. Т. Ковальчук. Сим двом людям належиться честь і похвала як від сиракюської громади, так і від Українців взагалі.

Наша громада вислала вже на адресу фінансового департаменту українського представництва у Вашінгтоні суму 1.125 долярів, а в короткім часі вишлемо другий раз. Сподіваємося, що сиракюська громада щодо бондів буде стояти шеста або сема з ряду в цілих Злучених Державах.

Тепер ще слово до тих, котрі справою української позички інтересуються, і до тих, котрі до сеї пори ще не мали нагоди купити українського бонду. Не відкладайте, Земляки, сеї справи на пізнійше, бо наш ворог своєї політики не відкладає, а що день то гірше збиткується над нашим безборонним народом. І ще одно важне: коли хто з наших тутешних громадян буде мати нагоду здибатися де з яким „мальчиком", то не говоріть з ним, але плюньте йому просто в очи і відверніться від него. В такий спосіб дуже швидко очистимо свою місцевість від усякої зволочі.

Громадянин.

НЮАРК, Н. ДЖ.

Спростованнє.

Світла Редакціє Свободи!

На днях, а саме 22. грудня 1921 р., в нашому цінному дневнику „Свобода" появилася дописъ з Нюарку, Н. Дж., під заголовком „Українці чи провокатори", підписана псевдонімом „обсерватор". Сею дописю шановний обсерватор робить велику кривду та тяжкий закид Вс. о. Л. Весоловському, нашому теперішному священикови, будьтоби він говорив на кацапськім вічу в Пасейку, Н. Дж., в користь кацапів. Ми низше підписані, будучи наочними свідками і чуючи цілий зміст бесіди о. Л. Весоловського, рішучо опрокидуємо незгідні з правдою слова обсерватора, та під присягою стверджуємо, що о. Л. Весоловський, знайшовшися на згаданім вічу припадково разом з нами, не толєрував аранжерів згаданого віча, а противно: своєю бесідою та історичними виводами переконав присутних про істнованнє української православної церкви та українського народу. Повстанням з місць та оплесками заявили вічевики слушність виводам бесідника.

Залучене тут оголошенне, підписане „Щирі Українці", свідчить найкрасше, що о. Л. Весоловський мав підставу думати, що згадане віче є скликане дійсно Українцями, тому пішов туди разом з нами, як з членами укр. прав. церкви.

Щоб не ширилось баламутство, сподіємося, що Хвальна Редакція „Свободи" в імени справедливости помістить в найблизшому числі се скромне наше спростованнє, а тимсамим бодай в части винагородить кривду щирому і свідомому Українцеви, о. Л. Весоловському.

Остаємо з поважанием

Julian Demkiw
Wasyl Wakolinsky,
Василь Шклярик.

Dated Dec. 28 1921.

Witnesseth Jacob Levy

State of New Jersey
SS.
County of Essex

Julian Demkiw, Wasyl Wakolinsky and Wasyl Sklaryk, each being duly sworn according to law deposes and say tha they have signed the above statement in the Ukrainian language and they being able to read said statement and having read said statement declare it to be a true statement of the facts.

Julian Demkiw
Wasyl Wakolinsky
Василь Шклярик

(Seal) JACOB LEVY
Notary Public of New Jersey

ХТО ВИНЕН?

Кепсько живеться в Америці тому, хто не знає англійського язика. Він не може навіть обяснити Американцеви, що він знає або що вміє. Без знання англійського язика Ви похожий на німого. Учіться його а буде Вам лекше жити. Після нашої легкої методи, Ви навчитесь його протягом 3 місяців. Пробну лекцію і подрібности висилаємо за 10 центів грішми або марками, можна і канадійськими. Адресуйте:

First American Preparatory School,
525 W. 47th Street, Dept. 46,
New York, N. Y.

300,03,05

Вартість ПАТЕНТУ Вартість

Хто може отримати патент і що може бути опатентоване, як також більше пожиточних і цінних інформацій знайдете в моїй ново друкованій винаходовій і патентовій книжці, яку висилаю кождому ДАРОМ.

В Вашім власнім інтересі звертайтеся в справах винаходів до мене.

Marcin Labiner,
Reg. Patent Atty. (S.)
15 PARK ROW, NEW YORK

30
WASHINGTON

є осідком Патентового Уряду Злуч. Держав і наша НАЙБІЛЬША українська патентова канцелярія є тому ЛИШЕ в Вашінгтоні близько Патентового Уряду, щоби забезпечувати Ваші патентові справи особисто як НАЙСКОРШЕ, НАЙПУТНІЙШЕ, НАЙТАНЬШЕ І НАЙЛІПШЕ.

Імя А. М. WILSON є звісне через 30 літ.

Пишіть днесь по нашу БЕЗПЛАТНУ українську книжку о винаходах і патентах:

A. M. WILSON, Inc.
Successors to the late
A. M. Wilson
PATENTS
310 Victor Bldg.,
WASHINGTON, D. C.

РУХ У ВІДДІЛАХ У. Н. СОЮЗА.

АВОКА, ПА. Бр. св. Івана Хрестителя, від. 326, вибрало отсей новий уряд: Н. Колодій, предс.; І. Срибер, заст. предс.; С. Сеньків, кас.; П. Прокоп, заст. кас.; І. Соколовський, секр. рек.; Т. Колодій, секр. фін.; П. Боик, Й. Лясковський і Г. Романишин, контрольори; К. Шиманський і П. Беднарчик, доглядачі хорих; С. Шиманський, прапорник; С. Мечніковський, заст. прап.; І. Пашкевич, капітан; Г. Кричкевич, дверник. Мітінги відбуваються кождої другої неділі по першім. В неділю, 15. січня, о годині 2.30 пополудни, відбудеться річний мітінг. Буде цілорічний звіт контрольної комісії. Сей мітінг буде в домі Я. Турка під ч. 814 Мейн стр. І. Соколовський, секр.

МІЛВОКІ, ВІС. Тов. ім. Богдана Хмельницького, від. 47, повідомляє, що надзвичайний мітінг відбудеться в 8-мій годині вечером в суботу, 7. січня, в гали парохіяльній під ч. 623 Скат стр. Кождий член мусить бути присутний, бо є важні справи до полагодження. — Ф. Барсук, предс.; Т. Стасюк, секр.

ЧЕСТЕР, ПА. Тов. „Запорожська Січ", від. 388, вибрало отсей новий уряд: Й. Бриціlевич, предс.; Й. Друлик (старший), заст. предс.; І. Михальцевич, кас.; П. Огав, заст. кас.; С. Мілько, секр. фін.; В. Паньків, секр. рек.; А. Гачак і І. Пацановський, контрольори; Г. Бандровський, Ю. Зарамба і Й. Друлик (молодший), доглядачі хорих; Н. Наконечний і Н. Пірко, прапорники; І. Сернуфка, дверник. Мітінги мають відбуватися кождої першої неділі по першім, зараз по Службі Божій в гали церковній. — Г. Тимчій, секр.

ПОРТ ДЖЕРВІС, Н. Й. Бр. св. Михаїла, від. 198, вибрало отсих нових урядників: Д. Похітинський, предс.; С. Федорко, заст. предс.; В. Совущак, кас.; М. Похітинський, заст. кас.; Г. Лисяк, секр.; Ф. Кривий, заст. секр.; Д. Голод і Н. Кавалець, контрольори. — Г. Лисяк, секр.

САВТ БЕТЛЕГЕМ, ПА. Бр. св. Димитрія, від. 288, вибрало отсих нових урядників: І. Маліцький, предс.; Т. Данилюк, заст. предс.; Р. Каплун, кас.; В. Данчук, заст. кас.; О. Періг, секр.; С. Кавлун, заст. секр.; Т. Крокош, Д. Підгайний і Р. Остапчук, контрольори; М. Юркевич і М. Грегораш, доглядачі хорих; І. Каплун, дверник; Н. Верета і М. Маліновський, прапорники; А. Сисак, капітан. — О. Періг, секр.

ЮТІКА, Н. Й. Бр. св. Петра і Павла, від. 58, вибрало отсей новий уряд: П. Ликтей, предс.; А. Санковський, заст. предс.; В. Лисогір, секр.; К. Крук, заст. секр.; С. Романяк, кас.; М. Кочинаш, заст. кас.; Л. Гарманюк і Д. Матвіїн, контрольори; О. Онищак і О. Кузьо, доглядачі хорих. Мітінги будуть відбуватися кождої другої неділі по першім в гали п. М. Кочинаша під ч. 302 Джеферсон Аве. — В. Лисогір, секр.

ЧЕСТЕР, ПА. Бр. Сошествія св. Духа, від. 237, вбрало отсей новий уряд: Н. Броницький, предс.; Й. Мороз, заст. предс.; С. Верещак, секр. фін.; Т. Левчишин, секр. рек.; І. Сальо, кас.; П. Михайлишин, заст. кас.; А. Кобилянський, контрольор; Г. Стецій, заст. контр.; Й. Цуник, доглядач хорих; М. Кошнюк, заст. догл. хорих; І. Верещак, прапорник; Г. Косопій, заст. прапорника; І. Вороняк, капітан; А. Даців, дверник. — С. Верещак, секр. фін.

ЕЛІЗАБЕТ, Н. ДЖ. Бр. св. Михаїла, від. 142, вибрало на річнім мітінгу слідуючий уряд: Ю. Шевчук, предс.; Я. Саранчак, заст. предс.; А. Дронжевський, секр. фін.; Т. Маройка, секр. рек.; П. Остапчук, кас.; Д. Фортуна, заст. кас.; І. Цурчак, Я. Лещак і Я. Поливчак, контрольори; Ф. Загурак і В. Габер, доглядачі хорих на Елізабет; В. Дорош і М. Писарський, догл. хорих на Бей Вей; І. Поливчак, прапорник; А. Баранецький, капітан; Е. Мамчак і В. Цурчак, тростеи. Мітінги будуть відбуватися кождої другої суботи по першім. — Ю. Шевчук, предс.; П. Остапчук, кас.; А. Дронжевський, секр.

ПОДЯКА.

Я член відділу 140 У. Н. Союза дякую сердечно Хвальному Урядови У. Н. Союза за виплаченнє мені запомоги з фонду убогих в квоті 50 долярів. Желаю нашій любій організації як найкрасшого розвою, бо се така організація, котра може чоловіка поратувати в прикрім часі. — Ілько Беца.

ФАРМИ!

НА ПРОДАЖ — 97 АКРІВ ЗЕМЛІ З ЛІСОМ

в місті Woodbine, N. J., Cape May County, по 12 долярів за акер, 15 мінут ходу від міста, в місті є 6 фабрик. Голоситься устно або писемно до: 95

T. J. HRYCEY & CO.,
329 So. Fourth St., Philadelphia, Pa.

Лев Лотоцький.

ЩАСТЄ.

Жив раз чудак. Був дуже богатий і тому здається, чудачив. Грішми розкидав, як половою. Якось раз літом, по дощи, вибрався він на прохід за місто. Сонце припікало, болото, і чудак отираючи піт з чола, ледви плентав ногами. Ледви плентав але йшов, бо завзявся на свому поставити.

Аж дивиться він, а на гостинци лежить щось, гей веренька. Оглядає: кусень полотнянки з кешенею. Чудак осміхнувся сам до себе. Відтак добув грубий пулярес, виняв з нього кільканацять банкнотів по 100 риньских, (корон ще тоді не було) і встромив їх в кешеню полотнянки. Поклав полотнянку назад на гостинци а сам зійшов з дороги і сів в придорожному житі. Хотів переконатися хто підийме полотнянку, зглядно підкинені гроші, тоб-то в кого буде щастє. Забув сарака, що як годі доглянути коли цвите папороть, так і годі стрінути щастє.

Довго не надходив ніхто й чудак так мучений ходою в кінци заснув собі в житі.

Незабаром надійшов панок. Наблизився до вереньки, та не підняв її, бо й пощо? Веренька! Витер до неї черевики й пішов дальше. Потім надійшов жид-кулчик. Відсунув палицею полотнянку на бік, щоби не заваджала прохожим і поплівся до міста. Вкінци надіхав їздець на бистрому коневи. Заглянув вереньку, зупинив коня і зліз. Підняв вереньку, щоби обтерти коня з болота та заглянув в кешени, що віддулася була, папери — оглядає: банкноти. В мить виняв їх і сховав коло себе. Досів коня і пігнав як вітер. Довго спав чудак. Вкінци иросунувся. Встав і підійшов до полотнянки. Що вона вже на иншому місци лежала, сього не зауважав. Заглянув в кешеню і переконався, що гроший вже не було. Поглянув по гостинци: пустісенький! Нема нікого. Покинув полотнянку і пішов до міста. Не дізнався навіть, хто мав щастє і найшов гроші. А щастє гнало з їздцем на бистрому кони.

НОВІСТЬ!

Книжки з образками для дітей в українській мові з кольоровими ілюстраціями:

1. Червона Шапочка..........20 цнт.
2. Кіт в садянцях ....20 цнт.
3. Казки з 1001 ночі..........20 цнт.
4. Робінзон Крузо ....20 цнт.
5. Червона Шапочка з рухомими фігурками ....35 цнт.
6. Пригоди Цікавського з рухомими образками ....45 цнт.
7. Співомовки С. Руданського 20 цнт.
8. Наші Казки зі ілюстраціями 20 цнт.
9. Байки Глібова ....20 цнт.

На пересилку повисших книжочок треба прислати по 5 цнт. більше за кождих дві книжочки.

При більшім замовленню даємо опуст.

Замовлення і гроші належить посилати на адресу:

UKRAINIAN PUBLISHING & PRINTING,
30 East 7th Street, New York, N. Y.

A. J. Hulsy
166 - 7th Avenue
BROOKLYN, N. Y.
Український перворядний кравець.
Phone 1797 South.

„ПРИЯТЕЛЬ РОБІТНИКА"
PAIN-EXPELLER
Торговельна марка Реґістр. Уряду Злучених Держав.
Звісний понад 50 років
Глядіть за торг. маркою ЯКОРА.

КУПУЙТЕ ГУМОРИСТИЧНО-САТИРИЧНИЙ ЖУРНАЛ
„БУДЯК"
виходячий у Львові. До продажі є ч. 13 і 14. Поодиноке число 5 цнт. з пересилкою. Пишіть на адресу:
„SVOBODA",
83 Grand Street, Jersey City, N. J.

НАЙНОВІЙШИЙ
КАТАЛЬОҐ
КНИГАРНІ „СІЧОВОГО БАЗАРУ"
ВИСИЛАЄМО ДАРОМ
АДРЕСА:
SICHOVY BAZAR
...
NEW YORK, N. Y.

ПІДРУЧНИЙ
(КИШИНКОВИЙ)
КАЛЕНДАРИК
на звичайний рік
1922
в трівалій цератовій оправі.
Ціна 10 центів з пересилкою.
Пишіть на адресу:
„SVOBODA",
83 Grand Street, Jersey City, N. J.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

ПОШУКУЮ СПІЛЬНИКА до фарми. Від спільника вимагаю $750. Голоситися до: Sam Onusko, R. F. D 1, Box 51, Westerville, N. Y. 03-05,1-7

Пошукую в дуже важній справі АНДРУХА ТЕРЛЕЦЬКОГО, родом з Гайбович, Галичина. Хтоби знав про него або він сам зволить ласкаво зголоситися на адресу: Peter Horishny, Box 39, Old Westbury, L. I., N. Y. 03-05

ВДОВИЦЯ в віці 26 літ, пошукує місця за господиню дому. Інтересовані зволять порозумітись листовно на адресу: 03-05,1-5

ТЕОФІЛЯ ВАЛЬЧИК,
130 E. 4th St., New York, N. Y.

ЗАПРАВИ ВІЛЬНІ ВІД АЛЬКОГОЛЮ, найліпшої сорти в ціні $3.75 за 4 унц., $7.50 8 унц., $10 пайнт. Gin, Rye, Bonded, Brandy, Scotch, Bourbon, Rum. BEACON BEVERAGE COMPANY, 16 Beach St., Dept. F4, Boston, Mass. 81,87,93,99,05

ДАРОМ $30.00. Золотий годинник з найліпшим осередком і ланцушок для жінщин та мущин. Щоб представити наш товар поміж другі нації, ми роздамо 5000 сих знаменитих годинників даром. По дальші інформації і катальог пишіть залучаючи 12 центів почтовими марками до: Pearl Trading Co., Box 50, 189 Pearl St., New York, N. Y. 93ws—

SANTAL CAPSULES MIDY
СКОРА ПОМІЧ на катар міхура і точі. Певне і успішне. Кожда капсулка означена MIDY. Стережіться підробів.

БЕЗ НОЖА І МЕДИЦИНИ
Перший Український Хиропрактор
ДР. АНДРЕЙ БОРАК
лічить ріжні задавнені хороби так
МУЩИН ЯК ЖЕНЩИН
Ню Йорк офіс: 335 E. 18th Street
Понеділок, середа, пятниця від 10 до 7 веч., в неділі від 10. до 1.
Passaic, N. J. офіс: 199—2nd St.
Вівторок, четвер, субота, від 12 до 8. вечер.

ДР. ІВАН СМІТ
ЛІКАР УКРАЇНЕЦЬ. — СПЕЦІЯЛІСТ ОПЕРАТОР.
Години урядові: 12-2 попол. і від 6-8 вечер, а в неділі і свята від 10. рано до 2. попол. Телефон Stuyvesant 4498.
Dr. JOHN SMITH, Jr.,
327 E. 17th St., New York, N. Y.

УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР
С. М. КАУФМАН, М. Д.
СПЕЦІЯЛІСТ ХРОНІЧНИХ І ВНУТРІШНИХ НЕДУГ І АКУШЕР.
Години принять: від 9. рано до 9 вечер, в неділі до 4. пополудн.
111 E. 7th ST., NEW YORK, N. Y.

ПРОФ. ДОКТОР ДЕЙЧ
ДОКТОР МЕДИЦИНИ
Лічить особисто з успіхом всякі недуги мущин, женщин і дітий.
Dr. DEUTCH,
229 E. 14th St., New York City.
Тел. Stuyvesant 283.

ПРИ УКРАЇНСЬКІЙ АПТИЦІ
ДРА АБОВИЧА
157 AVENUE B, pir 10. улиці, NEW YORK
є доктор з яким можете говорити рідним язиком.
Медицини продаються по знижених цінах для відїзджаючих за границю. 77—

DR. M. SMITH
16 E. 7th ST., NEW YORK
Tel. Orchard 6072
коло Церкви св. Юрія
Говорить по українськи.
Лічить успішно недуги мущин, женщин і дітий.
Наймодернійші електричні апарати.

ДР. Б. ГОГЕНБЕРГ
специяліст зі старого краю. Лічить недуги мущин і женщин, як зовнішні так і внутрішні. Переводить всякі операції. Дає недужим безплатну пораду.
DR. B. HOHENBERG
304 — 2nd AVENUE,
межи 17. а 18. улицею
NEW YORK, N. Y.
Години офісові щоденно від 8-ої рано до 8-ої вечер.
Телефон 1882 Stuyvesant

СПЕЦІЯЛІСТ
НЕДУГ МУЩИН І ЖЕНЩИН
ГОВОРИТЬ ПО УКРАЇНСЬКИ.
ЛІЧИТЬ ВСІ ХРОНІЧНІ ЗАСТАРІЛІ СЛАБОСТИ МУЩИН.
ЛІКАРСЬКА ПОРАДА ДАРОМ.
Dr. ZINS
110 EAST 16th STREET, NEW YORK
Год. від. 9. рано до 8. вечер.
В неділі від 9. рано до 4. попол.

ДР. К. ...
УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР І ХІРУРГ
91 St. Marks Pl. (8 ул. і 1 авеню)
Ню Йорк, Н. Й.
Урядові год.: 9—12 рано, 2—8 веч.
Tel. Dry Dock 5343.